

Vergaderjaar 2015–2016

28 844

Integriteitsbeleid openbaar bestuur en politie

Nr. 103

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juli 2016

1. Inleiding

Tijdens het AO Integriteit van 2 maart 2016 zijn er vragen gesteld door het lid Veldman (VVD) over de door het Adviespunt Klokkenluiders, de VNG en UvW gehouden enquête, waaruit blijkt dat 9% van de lokale overheden geen interne klokkenluidersregeling zou hebben, ondanks de wettelijke plicht daartoe.¹ Naar aanleiding daarvan heeft het Ministerie van BZK een onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van klokkenluidersregelingen bij gemeenten en waterschappen. Deze brief informeert u over de bevindingen van het onderzoek.

2. Resultaat onderzoek klokkenluidersregelingen bij gemeenten en waterschappen

Van de 390 gemeenten zijn er 314 aangesloten bij de Onderzoeksraad Integriteit Overheid (OIO). Of bij deze aangesloten gemeenten de regeling melding vermoeden van misstand van toepassing is (d.w.z. de VNG voorbeeldregeling) of een eigen variant hierop, is aan ons zicht onttrokken. Wat daarvan zij, iedere werknemer in dienst van deze aangesloten gemeenten kan zich in tweede instantie wenden tot de Onderzoeksraad Integriteit Overheid. En vanaf 1 juli 2016 staat de weg naar de afdeling onderzoek van het Huis voor klokkenluiders open.

Van de 76 gemeenten die niet bij de OIO zijn aangesloten, bleek dat slechts twee gemeenten nog geen klokkenluidersregeling hebben vastgesteld.

Van de 22 waterschappen, zijn er 11 aangesloten bij de OIO. De 11 resterende waterschappen die niet bij de OIO zijn aangesloten, bleken ook alle een klokkenluidersregeling te hebben.

¹ Kamerstukken 28 844 en 30 985, nr. 95

3. Conclusie

Uit dit onderzoek volgt dat gemeenten en waterschappen binnen Nederland vrijwel allemaal een klokkenluidersregeling hebben. Slechts 2 gemeenten hebben geen regeling.

Anders dan uit de eerder genoemde enquête bleek, is uit dit eigen onderzoek dus duidelijk geworden dat het werkelijke aantal gemeenten dat geen klokkenluidersregeling heeft, verwaarloosbaar klein is.

Naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Wet Huis voor klokkenluiders op 1 juli 2016 zullen de VNG en de UvW een ledenbrief opstellen waarin zij alle gemeenten en waterschappen oproepen om de huidige klokkenluidersregelingen aan te passen aan de wet. Gemeenten en waterschappen zullen in de ledenbrief worden aangespoord om de nieuwe klokkenluidersregeling zo spoedig mogelijk vast te stellen. Op deze wijze wordt van dit thema een prioriteit gemaakt voor alle lokale overheden. De actie die nodig is als gevolg van de Wet Huis voor klokkenluiders, geeft de twee gemeenten die nog geen regeling hebben tevens gelegenheid «een beetje bij te trekken». Ten slotte zal in de ledenbrief ook worden opgenomen dat de lokale klokkenluidersregeling openbaar moet zijn. In de toekomst kan dan via de digitale weg eenvoudig worden gezien of gemeenten en waterschappen een klokkenluidersregeling hebben vastgesteld.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
S.A. Blok